

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Petrem Poláchem ve věci

žalobce: **L. K.,**
bytem X
zastoupeného Mgr. Václavem Voříškem,
advokátem se sídlem Ledčická 649/15, 184 00 Praha 8

proti
žalovanému: **Krajský úřad Jihomoravského kraje,**
se sídlem Žerotínovo náměstí 3, 601 82 Brno

o žalobě proti rozhodnutí ze dne 2. 5. 2018, č. j. JMK 63004/2018, sp. zn. S-JMK 55160/2018/OD/VW,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 5. 2018, č. j. JMK 63004/2018, sp. zn. S-JMK 55160/2018/OD/VW, a rozhodnutí Městského úřadu Hustopeče ze dne 5. 3. 2018, č. j. MUH/16401/18/125, sp. zn. dop/6277/16/61, **se zrušují** a věc **se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný **je povinen** zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 3 000,- Kč, a to do třiceti dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobce, Mgr. Václava Voříška, advokáta se sídlem Ledčická 15, 184 00 Praha 8.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobce se včasně podanou žalobou, doručenou Krajskému soudu v Brně (dále též „krajský soud“ či „zdejší soud“), domáhal zrušení v záhlaví označeného rozhodnutí

- žalovaného (dále též „napadené rozhodnutí“), kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce a potvrzeno rozhodnutí Městského úřadu Hustopeče, odboru dopravy (dále též „správní orgán I. stupně“) ze dne 5. 3. 2018, č. j. MUH/16401/18/125, sp. zn. dop/6277/16/61. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce shledán vinným ze spáchání správního deliktu (nyní přestupku) podle ustanovení § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (dále jen „silniční zákon“).
2. Prvostupňovým rozhodnutím byl žalobce uznán vinným ze spáchání správního deliktu (nyní přestupku) podle ustanovení § 125f odst. 1 silničního zákona, kterého se dopustil tím, že jako provozovatel motorového vozidla reg. zn. X v rozporu s ustanovením § 10 silničního zákona nezajistil, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená silničním zákonem, neboť blíže neustanovený řidič předmětného vozidla dne 14. 4. 2016 v 18:24 hod na pozemní komunikaci ul. Bratislavská, pozemek p. č. 195 (GPS délka 016°44'24.353" E, GPS šířka 48°56'06.354" N) v obci Hustopeče, překročil nejvyšší dovolenou rychlost v obci o méně než 20 km/h, když v místě, kde je stanovena maximální rychlost jízdy 50 km/h, mu byla automatizovaným technickým prostředkem používaným při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích bez obsluhy naměřena okamžitá rychlost ve výši 64 km/h (po odečtu stanovené odchylky měřidla ve výši ± 3 km/h skutečná rychlost jízdy 61 km/h). Toto jednání blíže neustanoveného řidiče, kterým bylo porušeno ustanovení § 18 odst. 4 silničního zákona, vykazuje znaky přestupku podle ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 silničního zákona.
3. Za spáchání správního deliktu byla žalobci podle ustanovení § 125f odst. 3 ve vazbě na ustanovení § 125c odst. 1 písm. f) bod 4 a § 125c odst. 5 silničního zákona uložena sankce ve formě pokuty ve výši 1 500,- Kč, a současně mu byla podle ustanovení 95 odst. 1 zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o odpovědnosti za přestupky“), a vyhlášky č. 520/2005 Sb., ve znění pozdějších předpisů, uložena povinnost nahradit náklady řízení v paušální výši 1 000,- Kč.

II. Žaloba

4. V žalobě ze dne 2. 7. 2018, doručené zdejšímu soudu následujícího dne, shrnul žalobce své žalobní námitky do celkem jedenácti bodů, pojmenovaných: není odložení věci; absence formy zavinění ve výroku rozhodnutí; absence zjištění formy zavinění řidiče; nebylo měřeno automatizovaným technickým prostředkem bez obsluhy; nesrozumitelnost výroku; zavinění; sankce – neuvedení ustanovení, dle kterého bylo rozhodováno; sankce – nepřihlédnutí k možnosti mimořádného snížení; rychlostní limit; prekluse; neoznámení úseku měření rychlosti motorových vozidel dopravní značkou.
5. V závěrečném bodě žaloby vyjádřil žalobce a jeho právní zástupce nesouhlas se zveřejňováním osobních údajů žalobce a právního zástupce na webu Nejvyššího správního soudu a návrh na naprostou anonymizaci rozhodnutí ve věci.

6. Závěrem žalobce navrhl, aby krajský soud napadené, jakož i prvostupňové, rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření ze dne 13. 9. 2018 s podanou žalobou nesouhlasil, napadené rozhodnutí považoval za správné a odůvodněné. Dále konstatoval, že žalobce podal proti prvostupňovému rozhodnutí blanketní odvolání a všechny žalobní námitky mohl uplatnit již v odvolání. Pokud tuto skutečnost nenamítal v průběhu řízení, správní orgán vycházel pouze ze spisového materiálu. Je to přitom odvolatel, který má vymezit, s jakým okruhem otázek se má odvolací orgán vypořádat v souladu s právní úpravou. Úkolem správního soudnictví není suplovat řízení před správním orgánem, tudíž s ohledem na omezený revizní přezkum v odvolacím řízení nelze v řízení před správními soudy posoudit důvodnost námitek zpochybňujících zjištěný skutkový stav, které byly účelově uplatněny až v řízení před soudem.
8. K jednotlivým žalobním námitkám uvedl následující.
9. Pokud sám účastník sdělí správnímu orgánu účelově jako řidiče vozidla neexistující osobu, je si velmi dobře vědom následků v podobě nástupu odpovědnosti provozovatele vozidla. Sdělená osoba nadto nikdy nebyla v postavení podezřelého z přestupku, jelikož je správnímu orgánu z vlastní praxe známa účelovost tohoto podání, nefiguroval v tomto případě tedy ani podezřelý, jehož jednáním by byl žalobce poškozen.
10. Vzhledem k tomu, že dle ustanovení § 125f silničního zákona se k odpovědnosti fyzické osoby za přestupek provozovatele vozidla nevyžaduje zavinění, není ani možné ve výroku rozhodnutí uvést jeho formu.
11. Pro vedení řízení o přestupku je rozhodné, zda jednání naplňuje znaky přestupku řidiče, ne však všechny znaky skutkové podstaty přestupku. V takovém případě by bylo třeba i zavinění, což by odporovalo smyslu právní úpravy odpovědnosti provozovatele vozidla dle ustanovení § 10 silničního zákona. Otázka zavinění je hlavním odlišením přestupku provozovatele vozidla (objektivní odpovědnost) od přestupku řidiče (subjektivní odpovědnost).
12. Bylo dále dle dokumentů založených ve spisové dokumentaci jednoznačně prokázáno, že měření bylo provedeno automatizovaným technickým prostředkem bez obsluhy, přičemž žalobce se s dokumenty mohl seznámit při provedení dokazování mimo ústní jednání, čehož ovšem nevyužil. Rozhodující podmínkou pro statut automatizovaného technického prostředku je skutečnost, že po uvedení technického zařízení do činnosti vyhodnocuje toto zařízení jízdu všech vozidel.
13. Žalovaný považoval výrok napadených rozhodnutí za zcela konkrétní a není pochyb, z jakého jednání je žalobce uznán vinným.
14. I v případě, že by byla zpochybněna účinnost zákona č. 183/2017, stále by se jednalo o správní delikt, ke kterému je vázána objektivní odpovědnost provozovatele vozidla.

V odůvodnění napadených rozhodnutí je konkrétně uvedeno, jaká právní úprava byla aplikována.

15. Výrok napadeného rozhodnutí dle žalovaného obsahuje všechny relevantní zákonná ustanovení, dle kterých bylo rozhodováno. Žalobce tak nemohl mít pochyby o zákonnosti uložené sankce.
16. Při posouzení institutu mimořádného snížení výměry pokut je nutno konstatovat, že se jedná toliko o procesní ustanovení. Správní orgán nemá povinnost v rámci odůvodnění sdělovat, že důvody pro mimořádné snížení výše sankce neshledal a ani sám žalobce žádné důvody v odvolání či v žalobě nepodal.
17. Ve výroku rozhodnutí je rovněž zcela konkrétně uvedeno místo měření, včetně rychlostního limitu platného pro daný úsek, vše koresponduje se spisovým materiálem. Nadto žalobce zjištěné skutkové okolnosti nijak relevantně nezpochybnil.
18. Vzhledem k tomu, že správní delikt (přestupek) provozovatele byl spáchán před účinností zákona č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich (dále též „zákon o odpovědnosti za přestupky“), není nová úprava pro pachatele příznivější, proto odkazuje na lhůty podle dosavadních právních předpisů.
19. Správní orgán se rovněž zabýval splněním všech podmínek pro měření dle ustanovení § 79a silničního zákona. Dle ustanovení § 79a silničního zákona není označení začátku a konce měření či jiné označení podmínkou provedení měření. Stejně tak je nedůvodná námitka ohledně nezákonnosti získaného důkazního materiálu nebo porušení práv na ochranu osobnosti.
20. Žalovaný tedy závěrem navrhl, aby krajský soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

IV. Replika žalobce

21. Žalobce ve své replice ze dne 24. 6. 2020 upozornil na skutečnost, že Ústavní soud vydal nález sp. zn. Pl. ÚS 4/20. V případě žalobce není sporu, že novější úprava je pro žalobce příznivější. Podle historické úpravy by k preklusi nedošlo, náhledem nové právní úpravy však ano. Poslední právní skutečností, kterou došlo k přerušení promlčecí doby, bylo zahájení řízení o přestupku. K tomu došlo dne 9. 2. 2017. Tím počala plynout nová jednoletá promlčecí doba, jejím posledním dnem bylo 9. 2. 2018. Dne 10. 2. 2018 proto došlo k zániku odpovědnosti za přestupek.

V. Průběh ústního jednání

22. Krajský soud nařídil ve věci na den 25. 6. 2020 ústní jednání.
23. Zástupce žalobce uvedl, že s ohledem na recentní nález Ústavního soudu není třeba zabývat se ostatními žalobními námitkami, jelikož došlo k prekluzi přestupku.
24. Žalovaný se z jednání omluvil, pročez odkázal na své předcházející vyjádření k žalobě.
25. Krajský soud následně odročil jednání na den 3. 7. 2020 za účelem vyhlášení rozhodnutí.

VI. Posouzení věci krajským soudem

26. Žaloba byla podána v zákonné dvouměsíční lhůtě (§ 72 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního – dále jen s.ř.s.), osobou k tomu oprávněnou (§ 65 odst. 1 s.ř.s.)
a jde o žalobu přípustnou (zejména § 65, § 68 a § 70 s.ř.s.).
27. Napadené rozhodnutí žalovaného krajský soud přezkoumal v řízení podle části třetí, hlavy II, dílu 1, § 65 a následujících s.ř.s. v mezích uplatněných žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s.ř.s.), ověřil přitom, zda rozhodnutí netrpí vadami, k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání rozhodnutí (§ 75 odst. 1 s.ř.s.).
28. Krajský soud v Brně dospěl k závěru, že žaloba je důvodná. Soud při svém rozhodování vyšel z následujících skutečností, úvah a závěrů.
29. Přednostně se zdejší soud zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí, neboť se jedná o tak závažnou vadu, že se jí musí zabývat i tehdy, pokud by to žalobce nenamítal, tedy z úřední povinnosti. Je-li totiž správní rozhodnutí nepřezkoumatelné, lze jen stěží uvažovat o jeho přezkumu správním soudem, což ostatně vyplývá již z lingvistické stránky věci, kdy nepřezkoumatelné rozhodnutí logicky nelze věcně přezkoumat. Nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí tedy obvykle bývá překážkou posouzení důvodnosti dalších žalobních námitek, což však v daném případě nenastalo.
30. Žalobcem byla namítána nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů i nesrozumitelnost. K nepřezkoumatelnosti správních rozhodnutí pro nedostatek důvodů uvedl Vrchní soud v Praze v rozsudku ze dne 26. 2. 1993, sp. zn. 6 A 48/92, SJS 27/0,
SP č. 27/1994, že: *„Z odůvodnění rozhodnutí musí být seznatelné, proč správní orgán považuje námitky účastníka za liché, mylné nebo vyvrácené, které skutečnosti vzal za podklad svého rozhodnutí, proč považuje skutečnosti předeštěvané účastníkem za nerozhodné, nesprávné, nebo jinými řádně provedenými důkazy za vyvrácené, podle které právní normy rozhodl, jakými úvahami se řídil při hodnocení důkazů a jaké úvahy jej případně vedly k uložení sankce v konkrétní výši. Z odůvodnění správního rozhodnutí musí jednoznačně vyplývat, že se správní orgán posuzovanou věcí zabýval, neopomenul žádné účastníkovy námitky a přihlédl i k námitkám strany druhé. Užité argumenty a úvahy správního orgánu nesmí vzbudit pochybnosti o jeho nezávislosti a odbornosti. Z odůvodnění musí plynout vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelným, neboť by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle.“*
31. Při výkladu pojmu „nepřezkoumatelnost rozhodnutí správního orgánu“ vyšel zdejší soud dále i z konstantní judikatury vztahující se k nepřezkoumatelnosti soudních rozhodnutí, která je shrnuta např. v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 12. 2011, č. j. 2 As 85/2011-170 (všechna citovaná rozhodnutí Nejvyššího správního soudu jsou dostupná na www.nssoud.cz), kde je mj. uvedeno: „K vymezení rozsahu

přezkoumatelnosti soudních rozhodnutí přispěl Ústavní soud, který např. v nálezu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 45, nález 64, str. 77, vyslovil, že odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval soud při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena. Ústavní soud rovněž v nálezu ze dne 17. 12. 2008,

sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na nalus.usoud.cz) také konstatoval: „*Soudy jsou povinny své rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny.*“ V tomto nálezu Ústavní soud dále vyslovil, že „*(...) je-li povinností krajských soudů vyplývající z práva na spravedlivý proces podle článku 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod to, aby se vypořádaly i s námitkami žalobců uplatněnými opožděně, a to z pohledu včasnosti jejich uplatnění, tím spíše je dána povinnost krajských soudů vypořádat*

se s námitkami uplatněnými v žalobě, tedy řádně a včas“. Z konstantní judikatury Ústavního soudu (např. nález ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 3, nález 34, str. 257, a nález ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, publ. ve Sb. n. u. ÚS, svazek 8, nález 85, str. 287) také vyplývá, že jedním z požadavků vyplývajících z práva na spravedlivý proces a z principů právního státu je povinnost soudů svá rozhodnutí odůvodnit. Ve správním soudnictví nachází tato zásada vyjádření v ustanovení § 54 odst. 2 s.ř.s. Z odůvodnění rozsudku musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé. Pokud by tomu tak nebylo, rozhodnutí by bylo nepřezkoumatelné, protože by nedávalo dostatečné záruky pro to, že nebylo vydáno v důsledku libovůle a způsobem porušujícím ústavně zaručené právo na spravedlivý proces.

32. Také Nejvyšší správní soud ve svých rozsudcích opakovaně vyslovil, že není-li z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu zřejmé, proč soud nepovažoval za důvodnou právní argumentaci účastníka řízení v žalobě a proč žalobní námitky účastníka považuje za liché, mylné nebo vyvrácené, nutno pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s.ř.s. zejména tehdy, jde-li o právní argumentaci, na níž je postaven základ žaloby. Soud, který se vypořádává s takovou argumentací, ji nemůže jen pro nesprávnost odmítnout, ale musí také uvést, v čem konkrétně její nesprávnost spočívá (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 7. 2005, č. j. 2 Afs 24/2005 - 44, publ. pod č. 689/2005 Sb. NSS, a také rozsudek ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003-52). Obdobně v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 11. 2007, č. j. 1 Afs 53/2007 - 34, bylo vysloveno, že „*(...) je povinností soudu stranám sporu ozřejmit, jakými úsudky byl veden a k jakým závěrům dospěl*“. V této souvislosti lze také poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 1. 2008, č. j. 5 As

29/2007 - 64, v němž se uvádí, že v situaci, kdy „(...) je část odůvodnění rozsudku krajského soudu, v níž se měl krajský soud vyjádřit ke skutkovým a právním otázkám vyplývajícím z uplatněných žalobních bodů, tvořena z valné části toliko pasážemi převzatými bez dalšího komentáře z publikovaného judikátu v jiné, skutkově i právně odlišné věci, aniž by krajský soud zároveň vyložil, jaký význam mají tyto převzaté závěry pro jeho rozhodnutí ve věci, je rozsudek krajského soudu nepřezkoumatelný pro nesrozumitelnost a nedostatek důvodů“. Za nepřezkoumatelná pro nesrozumitelnost pak lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno

či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 04. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, publ. pod č. 244/2004 Sb. NSS). Také správní rozhodnutí lze považovat za nepřezkoumatelné buď pro nedostatek důvodů, nebo pro nesrozumitelnost. Stejně závěry je třeba zásadně vztáhnout i na rozhodnutí správních orgánů.

33. Krajský soud neshledal žádnou z vad, pro kterou by bylo napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné, ať už pro nesrozumitelnost (nelze seznat určitý a jednoznačný výrok, jde o výrok s obsahem rozporuplným, nevykonatelným apod.), nebo pro nedostatek důvodů (odůvodnění je v rozporu s výrokem, popř. jiné důvody než ty, v nichž má mít dle zákona oporu, odůvodnění postrádá rozhodný důvod pro výrok či neobsahuje žádné hodnocení provedených důkazů a závěr z nich učiněný). Je pouze na žalovaném, aby námitky či důkazy vypořádal, logicky odůvodnil a argumentoval s uvedením skutkových a právních důvodů.
34. To se ve zde projednávaném případě stalo a soud proto nemůže přisvědčit žalobci ani v jednom z jeho odkazů na vady, které by vedly k nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí. Zdejší soud má za to, že žalovaný zdůvodnil a srozumitelně uvedl, co jej vedlo k závěru napadeného rozhodnutí.
35. Z odůvodnění napadeného rozhodnutí je tak seznatelné, které otázky žalovaný považoval za rozhodné. Vzájemná souvislost jednotlivých úvah, jež v napadeném rozhodnutí vyslovil žalovaný, je zřetelná. Napadené rozhodnutí proto krajský soud považuje za přezkoumatelné. Ostatně sám žalobce s tímto rozhodnutím polemizuje, což by v případě nepřezkoumatelnosti nebylo možné, a skutečnost, že se závěry žalovaného žalobce nesouhlasí, nutně neznamená, že je napadené rozhodnutí nepřezkoumatelné.
36. Ve světle těchto skutečností považuje krajský soud námitku nepřezkoumatelnosti napadeného rozhodnutí za nepřipadnou. Přistoupil proto k posouzení podstaty projednávané věci.

37. Žalobce rovněž namítal, že na posuzovanou věc je nutné aplikovat ustanovení § 30 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky a hledět na skutek jako na promlčený z důvodu zániku odpovědnosti žalobce dne 10. 2. 2018.
38. Pro posouzení otázky aplikace nového přestupkového zákona v otázce zániku trestnosti je třeba vycházet s obsahu správního spisu a průběhu správního řízení. Ze spisu vyplývá, že skutek se stal 14. 4. 2016, příkaz byl zmocněnci žalobce doručen dne 9. 2. 2017, prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno dne 5. 3. 2018 a žalobou napadené rozhodnutí žalovaného bylo vydáno dne 2. 5. 2018 a zmocněnci žalobce doručeno dne 3. 5. 2018; pravomocnými se tak prvostupňové i napadené rozhodnutí stala po účinnosti nového zákona o odpovědnosti za přestupky. Ke dni 1. 7. 2017 nabyl účinnosti zákon o odpovědnosti za přestupky a související zákon č. 183/2017 Sb. Druhý z uvedených zákonů měl přitom zásadní dopad i na ustanovení § 125e a § 127f silničního zákona, kdy v případě ustanovení § 125e vypustil, mimo jiné, ustanovení týkající se lhůt pro zánik odpovědnosti pachatele, a ustanovení § 125f modifikoval v tom směru, že již nehovoří o právní nebo fyzické osobě a správním deliktu, ale o provozovateli vozidla a přestupku. Skutková podstata přestupku provozovatele vozidla však zůstala totožná, včetně zachování objektivní odpovědnosti nepodnikající fyzické osoby a možné sankce.
39. Dle ustanovení § 29 písm. a) ve spojení s ustanovením § 30 písm. a) zákona o odpovědnosti za přestupky odpovědnost za přestupek zaniká uplynutím promlčecí doby, která činí 1 rok. Promlčecí doba počíná běžet dnem následujícím po dni spáchání přestupku a přerušuje se mimo jiné oznámením o zahájení řízení o přestupku a vydáním rozhodnutí, jímž je obviněný uznán vinným. Do promlčecí doby se nezapočítává doba, po kterou se o věci vedlo soudní řízení správní.
40. Žalobce spáchal správní delikt (dnes přestupek) v době účinnosti úpravy, která stanovovala zánik odpovědnosti právní osoby za správní delikt, jestliže o něm příslušný orgán nezahájil řízení do 2 let ode dne, kdy se o něm dozvěděl, nejpozději však do 4 let ode dne, kdy byl spáchán. Právní úprava účinná v době rozhodování správních orgánů stanovovala obecnou promlčecí dobu pro projednání přestupku (což zahrnuje i zahájení řízení) jednoletou.
41. Zákon o odpovědnosti za přestupky v přechodných ustanoveních v ustanovení § 112 odst. 2, ve znění účinném v okamžiku rozhodování správních orgánů, mimo jiné uvádí, že ustanovení dosavadních zákonů o lhůtách pro zánik odpovědnosti za přestupek nebo jiný správní delikt se ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona nepoužijí: „(...) Odpovědnost za přestupek a dosavadní jiný správní delikt však nezanikne dříve, než by uplynula některá ze lhůt podle věty první, pokud k jednání zakládajícímu odpovědnost došlo přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.“
42. Vzhledem k tomuto ustanovení a skutečnosti, že správní orgány vyhodnotily, že nová úprava není pro žalobce příznivější, neboť doba, po kterou lze čin stíhat, nepatří mezi aspekty,

kteře jsou zkoumány při hodnocení příznivosti nové právní úpravy, se ustanovení § 125e odst. 3 silničního zákona ve znění účinném do 30. 6. 2017 uplatnilo vůči jednání žalobce i po vstupu zákona o odpovědnosti za přestupky a souvisejících zákonů v účinnost. Dle názoru správních orgánů tedy k zániku odpovědnosti žalobce nedošlo, neboť řízení bylo zahájeno ve lhůtě dvou let ode dne, kdy se správní orgán o spáchání tehdy správního deliktu dozvěděl.

43. Tyto závěry správních orgánů byly v okamžiku jejich rozhodování správné a zákonné, nicméně dne 16. 6. 2020 byl Ústavním soudem vydán nálezu sp. zn. Pl. ÚS 4/20, který dovedl, že ustanovení § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je v rozporu

s čl. 40 odst. 6 větou druhou Listiny základních práv a svobod, a proto jej podle ustanovení

§ 70 odst. 1 zákona č. 182/1993 Sb., o Ústavním soudu, ve znění pozdějších předpisů, zrušil dnem vyhlášení nálezu ve Sbírce zákonů. Ústavní soud v předmětném nálezu konkrétně uvedl: „21. V této souvislosti je významné, že v již uvedeném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19, kterým bylo zrušeno ustanovení § 112 odst. 2 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky, se Ústavní soud zabýval výkladem pojmu „trestnost“ v čl. 40 odst. 6 větě první Listiny. Dospěl zde k závěru, že v základu institutu promlčení trestní odpovědnosti či odpovědnosti za přestupek leží myšlenka, že uplynutím času slábne, až docela zanikne potřeba trestněprávní reakce na čin jak z hlediska generální prevence, tak z hlediska individuální. Nová právní úprava, která může způsobit, že k promlčení dojde až po delším čase v porovnání s úpravou předchozí, v sobě nutně nese náhled, že zákonodárce nově pojímá spáchaný čin závažněji, stanovil-li úpravu, která umožní zánik trestnosti uplynutím delšího časového úseku v porovnání s předchozí úpravou. Ústavní předpisy obecně nekladou překážku zpřísnění trestnosti, jde-li stále o úpravu trestu přiměřenou spáchanému činu. Může se tak dít jen pro činy spáchané po účinnosti úpravy, jež přinesla zpřísnění trestnosti, nikoli pro činy spáchané před její účinností. Ustanovení čl. 40 odst. 6 věta první Listiny dopadá na každou úpravu, která přináší prostřednictvím úpravy promlčení trestní odpovědnosti či odpovědnosti za přestupek zpřísnění trestnosti. V uvedeném nálezu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 tak byl vyjádřen právní názor, podle kterého § 112 odst. 2 věta první zákona o odpovědnosti za přestupky přikazuje užít úpravu promlčení odpovědnosti za přestupky podle zákona o odpovědnosti za přestupky i na činy spáchané před účinností tohoto zákona, neboť úprava promlčení odpovědnosti za přestupek tvoří součást vymezení trestnosti ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny, s nímž byla v tehdejší věci napadená zákonná úprava v rozporu, jelikož vede k užítí pozdější úpravy trestnosti, která je v neprospěch obviněného. Z tohoto důvodu Ústavní soud § 112 odst. 2 větu první zákona o odpovědnosti za přestupky zrušil pro jeho rozpor s čl. 40 odst. 6 větou první Listiny. S tímto zrušeným ustanovením úzce související nyní napadené ustanovení § 112 odst. 2 věty druhé zákona o odpovědnosti za přestupky Ústavní soud posoudit z hlediska jeho ústavní konformity nemohl, neboť byl vázán *petitem* tehdejšího návrhu ve věci sp. zn. Pl. ÚS 15/19.

22. Již v minulosti Ústavní soud též dovedl [srov. např. nálezu ze dne 22. 1. 2001 sp. zn. IV. ÚS 158/2000 (N 12/21 SbNU 91)], že podle čl. 40 odst. 6 Listiny se trestnost činu posuzuje a trest se ukládá podle zákona účinného v době, kdy byl čin spáchan. Pozdějšího zákona se použije, jestliže je to pro pachatele příznivější. Rozhodujícím kritériem pro posouzení otázky, zda použití pozdějšího zákona by bylo pro pachatele příznivější, je celkový výsledek z hlediska trestnosti, jehož by bylo při aplikaci toho či onoho zákona dosaženo, s

přihlednutím ke všem právně rozhodným okolnostem konkrétního případu. Použití nového právního předpisu je tedy pro pachatele příznivější tehdy, jestliže jeho ustanovení posuzována jako celek skýtají výsledek příznivější než právo dřívější.

23. Je zřejmé, že v nyní posuzované věci, a v typově obdobných věcech, týkajících se (nejen) zániku odpovědnosti za správní delikt podle zákona o silničním provozu ve vazbě na novou právní úpravu v zákoně o odpovědnosti za přestupky, může nastat situace, že odpovědnost za správní delikt by podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním napadeného rozhodnutí, tedy že správní delikt by tak za užití nové právní úpravy byl již promlčen. V uvedeném případě je tedy nová právní úprava upravená v zákoně o odpovědnosti za přestupky posuzovaná jako celek, nesporně pro žalobce příznivější než předchozí právní úprava

upravená v zákoně o silničním provozu (srov. též sub 5 až 7). Přejícné ustanovení § 112 odst. 2 zákona

o odpovědnosti za přestupky ve znění nálezů Ústavního soudu sp. zn. Pl. ÚS 15/19 však výslovně ukládá, aby byla aplikována pro pachatele méně příznivá právní úprava. Proto bude třeba vždy v každém konkrétním případě srovnat právní úpravu přestupkového práva účinnou do 30. 6. 2017, a to nejen podle § 29 a násl. zákona o odpovědnosti za přestupky, nýbrž i úpravy speciálních promlčecích dob ve zvláštních zákonech (viz zejména tzv. změnový zákon č. 183/2017 Sb.) a podle obecných pravidel § 2 odst. 1 a § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky určit, která úprava je pro pachatele (nyní) přestupku spáchaného do 30. 6. 2017 příznivější.

24. Z výše uvedeného plyne, že dospěl-li Ústavní soud v nálezů sp. zn. Pl. ÚS 15/19 k právnímu názoru, podle kterého je úprava zániku přestupkové odpovědnosti součástí „trestnosti“ ve smyslu čl. 40 odst. 6 Listiny (v podrobnostech srov. právní závěry uvedené v citovaném nálezů), nelze mít z důvodů výše uvedených pochyb o tom, že aplikace § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky (ve znění uvedeného nálezů) může vést rovněž ke zhoršení postavení pachatele. Jinak řečeno, k porušení čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny dojde i tehdy, když by pachatel byl potrestán za spáchaní přestupku přesto, že by odpovědnost za přestupek podle nové právní úpravy zanikla ještě před vydáním rozhodnutí o přestupku, tedy že přestupek by tak za užití nové právní úpravy byl již promlčen. Ústavní soud proto uzavírá, že § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky je v rozporu s čl. 40 odst. 6 větou druhou Listiny. Nutno podotknout, že za této situace není

v incidenčním případě (viz sub 3 až 7) možný ústavně konformní výklad § 112 odst. 2 zákona

o odpovědnosti za přestupky a lze vystačit s oporou jeho § 2 odst. 1 a § 112 odst. 1 zákona o odpovědnosti za přestupky.“

44. V nyní posuzovaném případě s ohledem na závěry Ústavního soudu lze dovodit, že novější úprava promlčecí doby u přestupků dle zákona o odpovědnosti za přestupky je pro žalobce příznivější. Dle úpravy promlčecí doby ve smyslu zákona o přestupcích by totiž odpovědnost za spáchaný správní delikt (přestupek) nezanikla (k čemuž správně dospěly při svém rozhodování správní orgány, jak soud dovodil již výše), avšak v případě aplikace obecné úpravy promlčecí doby u přestupků dle zákona o odpovědnosti za přestupky

(i přes skutečnost, že se doba přerušila oznámením příkazu) k zániku odpovědnosti žalobce za spáchaný správní delikt (přestupek) došlo, neboť promlčecí doba jednoho roku uplynula již před vydáním prvostupňového rozhodnutí, tj. přede dnem 5. 3. 2018, když s ohledem na spáchaní správního deliktu (přestupku) dne 14. 4. 2016 a přerušení běhu promlčecí doby oznámením příkazu (9. 2. 2017) trvala odpovědnost za správní delikt (přestupek) s ohledem na toliko jednoletou promlčecí dobu do 9. 2. 2018. K preklusi tedy v nyní posuzovaném případě došlo již ke dni 10. 2. 2018. Lze proto uzavřít, že k vydání prvostupňového rozhodnutí (5. 3. 2018) došlo teprve poté, co již odpovědnost za správní delikt (přestupek) zanikla.

45. Za této situace se krajský soud dále nezabýval ostatními žalobními námitkami, jež byly žalobcem uplatněny v podané žalobě, a bez dalšího přistoupil ke zrušení napadeného, jakož i prvostupňového rozhodnutí.

VII. Závěr a náklady řízení

46. Vzhledem k výše uvedenému soud shrnuje, že rozhodnutí žalovaného shledal podle skutkového a právního stavu v době rozhodování žalovaného i správního orgánu I. stupně zákonným, je však nucen, z výše vyložených důvodů, napadené rozhodnutí zrušit a věc mu vrátit k dalšímu řízení. Soud přistoupil podle ustanovení § 78 odst. 3 s.ř.s. i ke zrušení prvostupňového rozhodnutí, neboť zrušovací důvod se vztahuje i na něj. Správní orgány jsou v dalším řízení podle ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s. vázány právním názorem vysloveným soudem.
47. Výrok o náhradě nákladů řízení vychází ze znění ustanovení § 60 odst. 1 a 7 s.ř.s. Podle ustanovení § 60 odst. 1 s.ř.s. *má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci* *úspěch* *neměl.* Podle ustanovení § 60 odst. 7 s.ř.s. *jsou-li pro to důvody zvláštního zřetele hodné, může soud výjimečně rozhodnout, že se náhrada nákladů účastníkům nebo státu zcela nebo zčásti nepřiznává.* Žalovaný ve věci úspěšný nebyl, právo na náhradu nákladů řízení mu tak nepřísluší.
48. Ačkoliv žalobce ve věci úspěšný byl, zdejší soud v posuzované věci shledal existenci mimořádných důvodů zvláštního zřetele hodných pro aplikaci ustanovení § 60 odst. 7 s.ř.s. a žalobci náhradu nákladů zčásti nepřiznal, neboť důvodem zrušení rozhodnutí nebylo pochybení žalovaného či správního orgánu I. stupně, nýbrž změnou právní úpravy zákona o odpovědnosti za přestupky, a to konkrétně zrušením přechodného ustanovení § 112 odst. 2 zákona o odpovědnosti za přestupky nálezem Ústavního soudu ze dne 16. 6. 2020, sp. zn. Pl. ÚS 4/20, pro rozpor tohoto ustanovení s čl. 40 odst. 6 věty druhé Listiny základních práv a svobod. Další důvody zvláštního zřetele hodné shledává soud především v konstantním obstrukčním postupu zmocněnce, kterého si žalobce zvolil pro správní řízení (společnost ODVOZ VOZU s.r.o.). Tento zmocněnec naplňuje smysl své činnosti konstantně obstrukčními praktikami, které činí jménem zastoupených, kteří si jej i s vědomím toho jako zmocněnce volí zcela dobrovolně (žalobce nevyjímaje). Obstrukční úkony jsou tak přičitatelné přímo účastníkům řízení, jejichž jménem jsou činěny. Zvolený způsob procesní obrany ve správním řízení, stejně

jako způsob obrany v soudním řízení, včetně osob zastupujících žalobce, odpovídají procesním strategiím a osobám, které jsou spojeny s tzv. pojištěním proti pokutám, kterou nejen zdejší soud považuje za aktivitu, která poskytuje provozovatelům vozidel pocit ochrany před případnou sankcí za porušení pravidel provozu na pozemní komunikaci, což v konečném důsledku vede k ignorování pravidel silničního provozu v domněnku, že jim nehrozí žádná sankce (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 15. 12. 2017, č. j. 4 As 199/2017-30). Taková činnost je podle názoru zdejšího soudu krajně společensky nebezpečná, jakkoliv není výslovně zakázána zákonem. Obecně soud nemůže přistoupit na posvěcení takovéto činnosti, která má umožnit provozovatelům vozidel vyhnout se jejich odpovědnosti a s tím souvisí i to, že soud nepovažuje za možné aprobovat její částečné financování cestou přiznávání náhrad nákladů soudních řízení, je-li úspěch žalobce před soudem právě důsledkem obstrukční činnosti a nikoliv kontinuální snahy žalobce dosáhnout nápravy protiprávního stavu. Konkrétně v nyní projednávané věci zvolil žalobce dvě modelové obstrukční taktiky. První z nich spočívala v uvedení, že vozidlo řídila osoba, které se obecně ve správních řízeních nedaří doručovat (F. S.). Druhá pak spočívala v ponechání si veškerých námitek, včetně klíčové námitky (pro kterou bylo následně žalobě vyhověno), až pro soudní řízení.

49. S ohledem na výše uvedené shledal soud, že je na místě přiznat žalobci pouze náhradu nákladů řízení ve výši 3 000,- Kč, které odpovídají výši soudního poplatku, který žalobce musel uhradit. Ve zbytku soud shledal důvody zvláštního zřetele hodné pro nepřiznání náhrady nákladů řízení.

50. Soud proto rozhodl tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozsudku.

P o u č e n í: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 3. července 2020

v.r.

JUDr. Petr Polách,

samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.

